

ชื่อเรื่องการค้นคว้าแบบอิสระ ปัจจัยที่มีผลต่อผลการรักษาด้วยระบบยาระยะสั้นแบบมีที่เลี้ยง
ในผู้ป่วยวัณโรค อ้าเภอคอยสะเก็ด จังหวัดเชียงใหม่

ชื่อผู้เขียน นายรัฐประกรณ์ พวงเงินมาก

สาขารณสุขศาสตรมหาบัณฑิต

คณะกรรมการสอบการค้นคว้าแบบอิสระ :

ผู้ช่วยศาสตราจารย์สมศรี	ปีทมพันธ์	ประธานกรรมการ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์สมศักดิ์	ธรรมดิวัฒน์	กรรมการ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์สรिता	ธีระวัฒน์สกุล	กรรมการ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์กรรณิกา	วิทย์สุภากร	กรรมการ

บทคัดย่อ

การศึกษาเชิงวิเคราะห์นี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อผลการรักษาวัณโรค ด้วยระบบยาระยะสั้นแบบมีที่เลี้ยง กลุ่มตัวอย่างเป็นผู้ป่วยวัณโรคที่มารับการรักษาที่คลินิกวัณโรค โรงพยาบาลคอยสะเก็ด และสถานีนอนามัยในอำเภอคอยสะเก็ด จังหวัดเชียงใหม่ ระหว่างเดือน ตุลาคม 2541 – พฤษภาคม 2543 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล ประกอบด้วยแบบสัมภาษณ์ และแบบบันทึกข้อมูลการรักษา วิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติเชิงพรรณนา การทดสอบฟิชเชอร์เอ็กแซกท์ การวิเคราะห์ ความแปรปรวนทางเดียว และสถิติการถดถอยแบบลอจิสติก

ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างจำนวน 50 ราย มีผลการรักษาหายคิดเป็นร้อยละ 44.0 ปัจจัยที่พบว่ามีความสัมพันธ์กับผลการรักษาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < 0.001$) ได้แก่ ความร่วมมือของผู้ป่วย สัมพันธภาพภายในครอบครัวของผู้ป่วย และการให้กำลังใจของที่เลี้ยง เมื่อควบคุมอิทธิพลของปัจจัยที่เกี่ยวข้อง ด้วยการทดสอบการถดถอยแบบลอจิสติกพบว่า ผู้ป่วยที่ไม่ปฏิบัติตามคำแนะนำการรักษาทุกขั้นตอน มีโอกาสหายจากวัณโรคน้อยกว่าผู้ที่ปฏิบัติตามคำแนะนำทุกขั้นตอน ($OR=184.5, 95\% \text{ CI}; 12.7, 1672.6$)

การศึกษานี้ชี้ให้เห็นว่า ความร่วมมือในการรักษาของผู้ป่วยโรคเป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อผลการรักษา ดังนั้น ควรเน้นการสร้างความเข้าใจ และความตระหนักแก่ผู้ป่วยโรคให้เห็นความสำคัญต่อวิธีการรักษาแบบระบบระยะสั้นแบบมีที่เลี้ยง เพื่อให้มีการปฏิบัติตัวได้อย่างถูกต้อง และครบถ้วนตามแผนการรักษา อันจะส่งผลให้อัตราการรักษาหายจากวัณโรคสูงขึ้น

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Chiang Mai University

Independent Study Title Factors Affecting Treatment Outcome of DOTS Strategy in Tuberculosis Patients in Doi Saket District Chiang Mai Province

Author Mr. Ratraprakorn Phuangngermak

Master of Public Health

Examining Committee :

Asst. Prof. Somsri	Pattamapun	Chairman
Asst. Prof. Somsak	Thamthitiwat	Member
Asst. Prof. Sarita	Teerawatsakul	Member
Asst. Prof. Kannika	Vitsupakorn	Member

Abstract

This analytical study was aimed to identify factors affecting the treatment outcome of Directly Observed Treatment Short–Course strategy in tuberculosis (TB) patients. A cohort of TB patients registered at tuberculosis clinic of Doi Saket Hospital and Doi Saket Health Centers during October 1998 – May 2000 were recruited. Data collection used interview Questionnaire and treatment recording form. Data were analysed by descriptive statistic, Fisher's exact test, ANOVA and multiple logistic regression.

The results showed that the cure rate of fifty TB cases was 44.0 %. The factors found to significantly associated with treatment outcome were patients' compliance, family relationship and treatment observer's supports ($p < 0.001$). Logistic regression analysis indicated that the TB patients who did not strictly comply to the standard treatment regimens were more

likely to remain infectious, compared to those who fully complied (OR=184.5, 95 % CI; 12.74, 1672.62).

Patients' compliance is an important factor necessary to ensure the treatment outcome. An understanding of the benefits of implementing effective TB control and encourage awareness in DOTS strategy among TB patients are essential to the success of the strategy and thus increasing cure/completion rate.

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Chiang Mai University